

קידום מתווה להכנת רקע אקולוגי ראוי לתוכניות כוללניות

למה עכשיו?

עם כניסתה לתוקף של הרפורמה בחוק התכנון והבניה, בדמות תיקון 101 לחוק התכנון והבניה, קיבלו הרשויות המקומיות תמריץ לקדם

תכניות מתאר כוללניות

תוכניות אלה הן חלק מתהליך שיקנה לוועדות המקומיות אחריות וסמכויות רחבות יותר. הכנה ואישור של תכניות מתאר כוללניות מהווה צומת קבלת החלטות – הזדמנות שמגיעה לעיתים רחוקות להשפיע על התכנון העתידי של המרחב הפתוח והבנוי.

הגיע תורן של המועצות האזוריות...

מתוך אתר מרכז המועצות האזוריות:

למעלה מ-85% מהשטחים הפתוחים מצויים תחת אחריותן של המועצות האזוריות. המועצות האזוריות והשטחים הפתוחים ניזונים זה מזה ושזורים זה בזה במישור התודעתי-תפישתי, הפיסי והתפקודי. השטחים הפתוחים מעצבים את דמותן של המועצות האזוריות, מבססים את תצורתן הכפרית, תורמים לגיבוש תחושת השייכות והזהות המקומית של תושבי המועצות ומהווים נדבך משמעותי בפיתוח הקהילתי והמוניציפאלי בתחומי הישובים.

הגיע תורן של המועצות האזוריות...

זוהי חובתן הלאומית לדאוג לשמירתם ולטיפוחם של השטחים הפתוחים לטובת הציבור בישראל בכללותו, והן מתחייבות "לפעול באחריות ובמקצועיות למציאת האיזון הנכון בין שימור המרחבים הירוקים לפיתוח ההתיישבות הכפרית של מדינת ישראל".

מרכז המועצות האזוריות | המדריך לשטחים הפתוחים | אודות | המדריך הראשי | מדריכים נלווים | תיקי כלי | נספחים | צור קשר | עזרה | חדשות ועידכונים

עמוד הבית / מדריכים נלווים / ממשק שטחים פתוחים בראיה אקולוגית במועצות אזוריות

ממשק שטחים פתוחים בראיה אקולוגית במועצות אזוריות

המשרד להגנה הסביבה
الوزارة لحماية البيئة
Ministry of Environmental Protection and Planning

מדריך לתכנון סביבתי

התמעת היבטים סביבתיים בהליכי תכנון 2014

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות ההתיישבות והכפר

מסמך מדיניות תכנון החקלאות והכפר בישראל

כרך ב' - דו"חות 2 ו-3
מטרות, עקרונות, המלצות והנחיות תכנון

רקע אקולוגי לתכנון נדרש חיזוק הביקוש והיצע במקביל

מצד הביקוש - תובנות נדרשות:

- שימור תפקוד מיטבי של המערכות הטבעיות תורם גם לטבע וגם לאדם.
- הבנת המערכות הטבעיות וגיבוש הדרכים לשמירת תפקודן המיטבי בתוך תהליך התכנון, דורשים השקעה של זמן ומשאבים.

רקע אקולוגי לתכנון אזורי: נדרש חיזוק הביקוש והיצע במקביל

מצד ההיצע:

- נדרשים אנשי מקצוע מיומנים שמחד מכירים היטב ויודעים לנתח ולהבין את המרקם האקולוגי, ומאידך יודעים לשלב את התובנות שלהם בתהליך תכנוני.
- מערכת התכנון צריכה להעמיד לרשותם את הזמן והמשאבים הנדרשים לצורך משימתם.

רקע אקולוגי לתכנון – חיזוק צד ההיצע

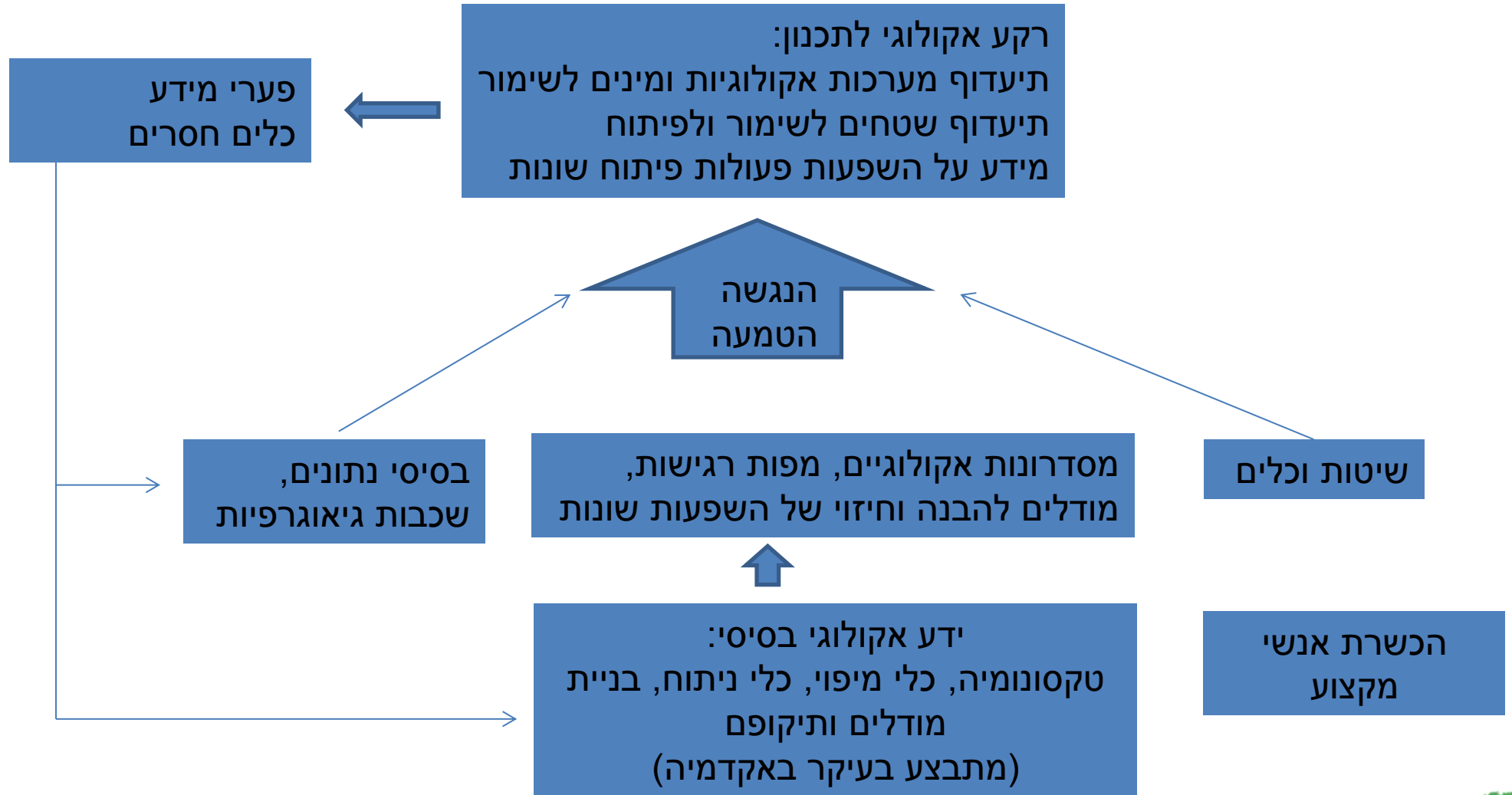

הייעוץ האקולוגי והתוצר התכנוני משתפרים ככל שהם נשענים על בסיס רחב יותר שכולל (רשימה חלקית):

- בסיסי נתונים מקיפים ומעודכנים ככל האפשר
- מודלים וכלי ניתוח אפקטיביים
- מפות מצאי וערכיות
- ניתוח שמשלב היבטים מרחביים ועתיים

רקע אקולוגי לתכנון – חיזוק צד ההיצע

עזרים נדרשים

- מפרט להכנת רקע אקולוגי לתכנון אזורי
- מדריך דינאמי – מקום לחלוק כלים, מקורות מידע דרכי עבודה מיטביות
- בסיסי נתונים מרוכזים - גולמיים ומעובדים
- מפות מצאי – צומח, חי
- מפות תפקודיות – מסדרונות אקולוגיים
- מפות ערכיות – תיעדוף שטחים לשימור
- פורטל גיאוגרפי מתעדכן – שכבות רקע, תוצרי ביניים ותוצרים מעובדים.

מתווה להכנת רקע אקולוגי ראוי לתוכניות כוללניות

- מסמך זה נועד לשמש מנגנון שמבטיח את איכות המידע האקולוגי שמגיע לתכניות כוללניות הנידונות בוועדה המחוזית.
- המסמך כולל רשימת נושאים שרצוי לבדוק בתכניות מתאר כוללניות, על מנת להבטיח איזון בין שימור לפיתוח.

נקודות להתייחסות

תכנית כוללנית תידרש להסתמך על מסד נתונים של מיפוי אקולוגי. מסד הנתונים צריך להתייחס למצבים שונים של כמות ואיכות המידע הקיים, היקף התכנון ודחיפותו, חשיבות אקולוגית של השטח המושפע ועוד.

תכנית כוללנית תידרש לבצע ניתוח מצב אקולוגי קיים - ניתוח אקולוגי עדכני בשטח התכנית.

בין מטרות התכנית הכוללנית: להבטיח הגנה מיטבית על השטחים הפתוחים והטבעיים, מסדרונות אקולוגים, ערכי טבע ונוף ושמירה על המגוון ביולוגי.

נקודות להתייחסות

התכנית הכוללנית
תידרש לקבוע כללים
וכלים לאופן הקמה
וטיפול בפרויקטי תשתית
- הן תשתיות מקומיות
והן תשתיות לאומיות.
הדיון יכלול תהליך של
בחינת חלופות.

תכנית כוללנית תידרש
לשלב כלים למזעור
השפעות שוליים על מגוון
ביולוגי וכלל יצירת דופן
ידידותית לסביבה ולטבע.
על התכנית להגדיר את
כלל פעולות התכנון
והאמצעים הנדרשים
למזעור ולמניעת השפעות
שוליים.

תכנית כוללנית תידרש
לשלב כבר בשלבים
ראשוניים (ניתוח מצב
קיים, הגדרת חזון, יצירת
פרוגרמה רעיונית, גיבוש
חלופה נבחרת) את
האקולוג כחלק אינטגרלי
מצוות התכנון.

נקודות להתייחסות

תכנית כוללנית
תכלול מעורבות של
בעלי מומחיות
בתכנון של שטחים
פתוחים, תכנון
במרחב הכפרי ובעלי
ניסיון בתכנון ושימור
טבע, נוף ומורשת
ברמה המקומית.

תכנית כוללנית תידרש
לאזן בין צרכי החקלאות
ולבין שמירה על מערכות
אקולוגיות מתפקדות.

תכנית כוללנית תידרש
להתייחס לרצפים של
שטחים פתוחים
כמסדרונות אקולוגיים. תא
שטח יכול להיות בעל
ערכיות נמוכה מבחינת
מצאי הצומח והחי שבו, אך
בעל ערכיות גבוהה כחלק
ממערך מקושר ומתפקד
של שטחים פתוחים.

נקודות להתייחסות

התכנית תידרש לייצר נספח של רציפות מערכת השטחים הפתוחים מעבר ליחידת התכנון, בסקלה רחבה יותר – היות ותחום התכנון הוא שרירותי לעתים, ונדרשות התאמות לתנאים הטבעיים של השטח והמרחב.

התכנית תידרש לקבוע מנגנון עדכון ומעקב עיתיים למסד הנתונים האקולוגי לפיו מתבצע התכנון. התכנית תידרש להשלמת מסדי נתונים למרחבים בתחומה בהם לא קיימים מסדי נתונים, וכן קביעת מנגנון עדכון עם השלמת המידע לכל מרחב בתחום התכנית.

תכנית כוללנית תידרש לקבוע תכליות, שימושים ויעודים מותרים ליחידות השטח השונות שיקבעו בתכנית. במכלול השיקולים יילקח בחשבון הניתוח והמיפוי האקולוגי של מצב קיים (בתי גידול, מינים ייחודים, מסדרון אקולוגי, מינים אדומים דירוג ערכיות וכד').

תודה לשותפים הקיימים
והעתידיים!

נהיה בקשר

